

Бібліотечний урок "З історії виникнення книги" 3 клас

Мета. Ознайомити дітей із тим, як народилася перша книга. Поглибити знання про книгу. Розвинути інтерес до читання. Викликати почуття поваги і шанобливого ставлення до книги.

Обладнання. Плакати з висловлюваннями про книгу.

1. З книгою жити — з добром дружити.
2. Книга — не пряник. А людей до себе манить.
3. Книга вчить, як на світі жити.
4. Золото добувають із землі, а знання із книги.
5. Скажи мені, що ти читаєш. І я скажу хто ти!

I. Оголошення теми та мети заняття

Дорогі діти, сьогодні ми з вами поведемо розмову про книгу, про її виникнення, про те, як у наш час з активним розвитком науково-технічного прогресу ви повинні навчитися самостійно здобувати знання, знаходити додаткову інформацію. Тому важливо вміти користуватись книгою.

1. Якщо хочеш поговорити з ким не будь — відкрий книгу.
2. Якщо ти занудьгував — візьми книгу.
3. Якщо хочеш одержати пораду — відшукай її у книзі.
4. Якщо прагнеш знайти друга — подружись з книгою.
5. Якщо мрієш стати справжньою людиною — читай книгу.
6. Якщо хочеш відчувати безмежні можливості людського розуму — працюй з книгою.

Вправа «Перевтілення».

Уявіть, що ви книга.

- Якою книгою ви хотіли б бути?
- Про що розповідається у цій книзі?
- Який вигляд має книга: доглянутий чи занедбаний?
- Яких правил потрібно дотримуватися, щоб книги раділи й посміхалися?

А зараз зупинка— **«Бібліотечна».**

Про бібліотеку ви вже знаєте, а з яких відділів вона складається?

У нашій бібліотеці їх два — **абонемент та читальний зал**. Завітаємо в **«Довідкове бюро»** й дізнаємося, що означають ці слова.

Абонемент — слово французьке. Воно означає «право користування чимось». Бібліотечний абонемент — це право користуватися бібліотекою. БА — це відділ, у якому можна взяти книгу додому, а також записатися до бібліотеки і кожному читачеві заводять свій документ, який називається **«Читацький формуляр»**. У ньому бібліотекар записує назви книги, які ви хочете прочитати вдома. Прочитані книги, які ви повертаєте, бібліотека також відмічає у формулярі.

Другий відділ — це **читальний зал**. У читальному залі відвідувачі читають книги, які додому не видаються. Це рідкісні книги, журнали, довідники, енциклопедії.

Книги видаються на 10 днів. Читачів, які невчасно повертають книги до бібліотеки, називають боржниками.

Вправа «Займи позицію».

- Ви хотіли б, щоб вас називали таким образливим словом «боржник»?
- Не повертати книги вчасно — це добре чи погано?

А тепер перевіримо чи уважно ви мене слухали.

Наступна зупинка — "Загадкова" відгадайте:

Щодня приходимо в храм духовний,
Що мудрості і дива повен.
Гортаємо сторінки чудові,
Світ пізнаємо у рідній мові.
Це не кіно, не ігroteка
Дитяча це...

Розібратись в морі книг —
І веселих і сумних
Допоможе вам не пекар,
А знавець...

В школі — учень,
Вдома — син,
У театрі ти — глядач
Як зайдеш в бібліотеку
Будеш зватися...

II. Основний зміст заняття-Із історії виникнення книги

Давним-давно на землі не було книжок, бо люди ще не вміли їх робити. «Сторінками» найдавніших книжок були камені, стіни печер, сокири, вояцькі щити. Писали на всьому, бо ж не було тоді ані паперу, ані пер чи олівців.

Давні люди додумалися писати на глині, яку тоді сушили й обпалювали на вогні. Та хіба на глиняних сторінках багато напишеш? А щоб взяти в дорогу 2-3 такі книги, потрібен був бути віз. З часом люди навчилися робити книги з козячої або телячої шкіри. Але ці книги були дуже дорогі. На виготовлення однієї книжки потрібні були шкури з цілої череди телят чи кіз.

У далекій Африці на берегах повноводних річок були зарослі болотяної рослини — папірусу. Писали на сухих стеблах папірусу. Писати було зручно, але такі книги швидко ламалися і розсипалися.

Справжній папір, що ми на ньому пишемо зараз, люди навчилися робити 2 тисячі років тому. Тоді книги писали вручну. Але це було дуже довго і важко, одну книгу переписували кілька років, і називали «рукописами».

Київський князь Володимир Святославович відкрив школи, спеціальні майстерні, де переписували і розмножували книги. А в часи князювання Ярослава Мудрого у Києві при Софійському соборі засновується перша у Київській русі бібліотека. У Німеччині запрацював перший у Європі верстат майстра Йогана Тутенберга. Відтоді друкарні з'являються в різних містах та

країнах. В Україні першодрукарем був Іван Федоров. За своє життя він видрукував лише кілька книжок.

Ось так з'явилися книги. Тепер книжка всюди поруч з нами. Вона наш друг і порадник.

Зупинка "Бережлива".

Важливо знати, що книги у домашніх шафах краще ставити не абияк, а у певному порядку. Окремо — художні (вірші, казки, оповідання, повісті), окремо — науково-пізнавальні (про природу, техніку, науку тощо). У кожному з цих підрозділів зручно ставити книжки за абеткою; добре, коли бібліотека різноманітна за своїм характером, тому зручно, коли під рукою будуть і словники, і збірки прислів'їв та приказок. Необхідно берегти книги, тримати їх у гарному стані. На полиці книжки мають стояти вільно. Між верхніми обрізами книжок і верхньою полицкою слід залишити вільне місце для проникнення повітря.

Зупинка "Бліц-вікторина".

1. Заклад, у якому зберігаються та видаються книжки?
2. Дерево — не дерево, а листки має?
3. На чому розташовані книги у бібліотеці?
4. Як називають людину, яка працює у бібліотеці?
5. Картка, у яку записуються дані читача і ведеться облік книг?
6. Що зберігається у шкільній бібліотеці?
7. Які відділи бувають у бібліотеці?
8. Що потрібно знати, щоб стати читачем?

Багато є висловів про книги видатних людей:

1. Учітеся, читайте,
І чужому навчайтеся
І свого не цурайтеся. (Т.Г. Шевченко)
2. Книги — морська глибина,
Хто в них пірне, аж до дна,
Той, хоч і труду мав досить, Дивні перла виносить. (І.Я. Франко)

Ми з вами дізналися багато цікавого з історії виникнення письма, виготовлення паперу, друкування книг.

Зупинка "Вікторина".

1. Як розшифрувати слово — бібліотека .
2. Хто був першим друкарем книги в Україні?
3. За часів якого князя була заснована перша в Київській русі бібліотека?
4. Які матеріали використовувалися у стародавні часи, щоб зробити книжку?
5. Назва картки, у яку записується книга.
6. Що закладається у недочитану книгу?
7. Що не можна загортати у книжці?
8. Як називається переписана від руки книга?

Книга-джерело мудрості. Читайте! Людина, яка любить і вміє читати — щаслива людина. Навколо неї завжди багато розумних і вірних друзів. А ці друзі — книги.